

«No és positiu que a la Cerdanya decreixin sectors tradicionals»

► L'economista cerdà Joan Pujol assenyala la tendència a la baixa del PIB a la comarca
► Proposa posar en un «territori comú» consumidors, sector privat i públic per buscar solucions

ALEX CAMPRUBÍ I PONT, PUIGCERDÀ

■ La Cerdanya té una dependència excessiva del sector serveis. És una de les principals conclusions de l'estudi que ha fet l'economista cerdà Joan Pujol, i assenyala alhora que el PIB és dels més baixos de Catalunya (21,75 respecte al 28,91 de la mitjana) i menor que el de l'Alt Pirineu (23,12).

Segons l'especialista, el PIB encara no s'ha recuperat de la crisi del 2008. I encara més, segueix baixant i es preveu que ho seguirà fent. Els valors de renda també són inferiors a la mitjana catalana.

Extracta de conclusions que va avançar a la conferència *Prediccions econòmiques de la Cerdanya del cicle A l'estiu, recerca't*, del Grup de Recerca de Cerdanya (GRC) al Museu Cerdà de Puigcerdà. En el seu treball, ha analitzat els valors macroeconòmics del present i ha fet prediccions basant-se en sèries de tendència.

«És preocupant veure la diferència amb la resta de territoris de Catalunya, on veiem que la Cerdanya hi tendeix molt. Ha baixat amb la pandèmia del coronavirus, però abans era del 82%», insisteix.

Sobre el Valor Brut Afegit (VAB) dels diferents sectors productius, Pujol destaca que el primari està sota mínims i tendeix a decreixer encara més, una inclinació generalitzada, que es nota especialment a la Cerdanya. Això no obstant, el sector secundari és molt inferior al de Catalunya i al de l'Alt Pirineu, i es va abandonant a causa del turisme, considera.

Pujol assenyala la gran diferència respecte a Catalunya pel que fa a indústria i construcció, on la mitjana nacional duplica les xifres comarcals. Això dificulta la diversificació econòmica i els guanys solen marxar de la comarca. Alho-

L'economista cerdà Joan Pujol, en la conferència realitzada pel GRC

GAEL PIGUILLEM

ra, està limitat a la superfície disponible que queda per edificar i provoca preus elevats de compra i de lloguer d'habitatges.

El sector terciari, orientat bàsicament al turisme, és qui s'emporta la major part del pastís. L'oferta està molt condicionada per les segones residències, i estretament relacionat amb el PIB, les rendes i com s'obtenen.

«El sector serveis és molt estacional, amb feines precàries i molt ajustades a l'oferta de la Cerdanya. Això fa que també estigui condicionat», relata, ja que el sector aco- ta clarament les rendes i la feina que es genera: «No estem generant inversions, no estem generant creixement, ho estem generant tot en la demanda».

Creu que no s'ha de demonitzar el turisme, però que cal diversificar l'oferta i desestacionalitzar-

la. La tendència és que, l'any 2030, aquest sector ja representi el 90%, ja que la resta van a la baixa.

L'economista considera que cal revertir la situació apostant més per la indústria «Hauriem d'intentar-ho revertir tenint més indústria. No és positiu que estiguin en decreixement sectors tradicionals», considera l'economista.

Altrament, diu que el mercat laboral es troba en bones condicions (atur 6,77%, primer trimestre

del 2021), menys quan arriben èpoques de crisi, quan la tendència es reverteix. «Hi ha monocultiu, ho destinem tot a l'activitat turística. Quan falla, se'n ressent», adverteix. En aquest sentit, hi ha hagut una caiguda del 19%, i es pregunta què hauria passat sense ajudes i mesures com els ERTO.

Una altra de les consideracions que ha fet en el seu treball és que el deute dels ajuntaments és acceptable, excepte el de Puigcerdà, que és una mica elevat, però no preocupant. Destaca que la majoria de municipis estan a saldo zero i molts han reduït el seu deute després de la crisi del 2008.

Reconeix que el cas d'Isòvol va ser especialment preocupant i que la Cerdanya tenia un deute bastant gran, de més de 1.000 euros per habitant. Però destaca que la capital ha aconseguit ara retar-

llar-lo a uns 666 euros/hab.

«Són acceptables si ho comparem amb altres pobles de Catalunya, on Puigcerdà no estaria tan mal situat. En època de covid, on l'Estat ha intervingut, no és un balanç gaire negatiu», argumenta.

Idees per al futur

Sobre possibles solucions, considera que el PAS (Pla Sectorial de Turisme de la Cerdanya 2019-2023) és una bona idea i un punt de partida. I proposa evitar el curtterminisme: «Altres comarques fan el desenvolupament econòmic local, i posen en un territori comú els consumidors, el sector privat i el públic. I treballen conjuntament, en el mateix espai».

Deixa clar que no té la «fórmula màgica», però critica el curtterminisme i la falta d'estratègies. «Els projectes sempre han de tenir una visió estratègica amb objectius», que cal reformular si no són els correctes, diu. I veure quins recursos tenim. «El curtterminisme no ajuda. Els fruits s'han de recollir en un futur», afegeix.

Sosté que les administracions públiques han d'ajudar, especialment pel que fa a l'habitatge de protecció oficial, però no poden solucionar tots els problemes. «No podem buscar un camí on l'administració pública sigui de les que hem de dependre. Han de posar facilitats, però hem de saber dependre de nosaltres mateixos».

Això sí, té clara una proposta: la col·laboració entre el sector públic i privat. Una taula on participin tots els agents econòmics com a punt de partida, creïn objectius en comú i un camí, amb l'administració pública facilitant-ho.

Sobre la producció artesanal de productes locals, creu que cal que la Cerdanya produeixi no només qualitat, sinó quantitat, per exportar i competir en un món global. «Hem de fer ressorgir el sector agroalimentari. Estem parlant d'un món globalitzat, hem d'aprendre a competir i no dependre tant d'ajudes. Competir, ser referents i ser valents», argumenta.

Intentar que el turisme no sigui tan estacional o buscar sinergies amb França o altres comarques són altres propostes de Pujol.